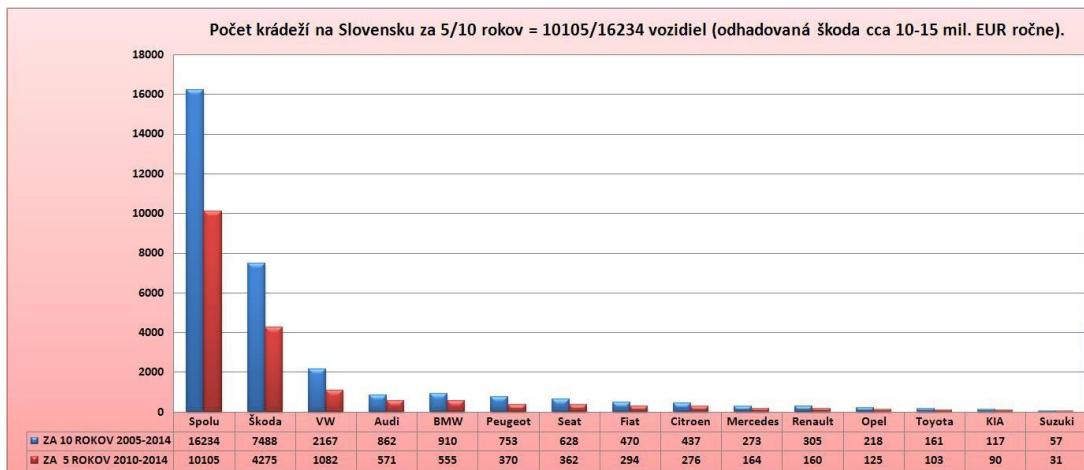

Škody spôsobené krádežami áut dosahujú v Európskej únii hodnotu približne 15 mld. eur ročne. Väčšinou za nimi stoja organizované skupiny.

Krádeže vozidiel na Slovensku sú vážnym problémom. Je vylúčené, že v dohľadnej dobe sa prestanú kradnúť autá. Brániť sa tejto situácii nie je jednoduché, ale nie nemožné. Zaujímavosťou tohto grafu je skutočnosť, že až 80% vozidiel nemalo žiaden alebo len jeden zabezpečovací systém (neboli chránené vôbec alebo len "symbolicky"). Podľa policajných štatistík ani jedno vozidlo nemalo bezpečnostné označenie autoskiel úplným číslom karosérie VIN - kódom.

Škody spôsobené krádežami áut dosahujú v Európskej únii hodnotu približne 15 miliárd eur ročne. Väčšinou za nimi stoja organizované skupiny.

Krádeže motorových vozidiel sú celosvetovým problémom. Hovorilo sa o tom na seminári, ktorý pripravila Medzinárodná organizácia vyšetrovateľov krádeží motorových vozidiel IAATI v spolupráci so slovenskou spoločnosťou Iris Ident, poverenou technickou službou kontroly originality vozidiel.

V Bratislave sa od 26. do 28. septembra zišlo približne 170 odborníkov z 37 krajín, ktorí pôsobia v oblasti boja proti automobilovej kriminalite, vrátane policajných zložiek. Zhodli sa, že musia neustále hľadať nové formy a spôsoby, ako proti krádežiam vozidiel bojovať.

Krádeže automobilov sú preferovanou trestnou činnosťou vo väčšine štátov sveta. Prevažne sa páchajú organizovane. Odcudzené vozidlá sú určené najmä na export do inej krajiny alebo ich rozoberajú na súčiastky.

Autá sa budú kradnúť, kým ich budú vedieť legalizovať

„V súčasnosti jeden z najväčších problémov je zmena identity motorových vozidiel. Aplikuje sa hlavne na odcudzené vozidlá. Aby bolo možné motorové vozidlo opätovne prihlásiť do registrácie a uviesť do premávky na cestách, je potrebné na ňom zmeniť identitu, pretože v opačnom prípade by sa stotožnilo s pátracou evidenciou, a také vozidlo by bolo ľahko odhaliteľné. To je teraz dosť taký vážny problém, ktorý trápí nie len Európu, ale trápí aj iné kontinenty“, hovorí Róbert Zrubák, riaditeľ spoločnosti Iris Ident.

Podľa Zrubáka sa krádežiam dá zabráňovať kontrolou identifikačných údajov vozidla pred zmenami, ako je napríklad zmena držby vozidla. Na Slovensku sa táto kontrola vykonáva len pre jednotlivito dovezené vozidlá.

Desiatky až stovky prípadov však podľa Zrubáka hovoria o tom, že vozidlá privezú na Slovensko "na čierno" a uvedú ich do premávky cez existujúce slovenské doklady. "Tento systém je deravý a bolo by potrebné, kontrolovať aj pred zmenou držby", dodal Zrubák.

Pozor si dávajú najmä na podozrivé modely áut

Identifikačné znaky vozidla, ich umiestnenie, odhaľovanie poistných podvodov, či nová technológia účinná v boji proti automobilovej kriminalite. Aj o tom sa hovorilo na seminári IAATI. Veľký záujem bol podľa organizátorov o workshop s názvom „Pravé alebo falošné?“, zameraný na identifikačné znaky vozidla.

„S otázkou ohľadne pravosti identifikátorov sa stretávame denne“, uviedol Ján Koiš zo spoločnosti Iris Ident. Určitú dobu už kontrolujú uložené dáta on-line, ešte počas kontroly originality vozidla.

Majú vytipované podozrivé vozidlá, ktoré polícia najčastejšie zadržiava pre zmenu identifikátorov. "Jednoucho povedané, vozidiel ktoré sa najviac kradnú, či už je to BMW X5 a X6, Audi Q7 a A6, Porsche Cayenne, VW Touareg a podobne. O podozrivých vozidlách informujeme políciu“, vysvetlil Koiš.

VIN dekodér na odhľavanie falošných VIN čísiel

Účastníkov seminára zaujala aj prezentácia takzvaného rozkladania identifikačného čísla vozidla, známeho ako VIN pomocou VIN dekodéru.

„VIN dekodér slúži ako pre integrované záchranné zložky pre projekt eCall, tak ako modul pre kontrolu kvality dát pre registre motorových vozidiel, či už centrálnej alebo akejkoľvek profesnej databáze spracúvajúcej informácie o vozidlách, alebo to môže byť použité na forenzné účely pre súdnych znalcov, políciu, kriminalistov s cieľom odhaliť falzifikáty VIN-u“, skonštatoval Roman Rak, člen Medzinárodnej organizácie vyšetrovateľov krádeží motorových vozidiel IAATI z Českej republiky.

IAATI vznikla v 50-tych rokoch v USA

Podľa predstaviteľov IAATI má Slovensko dôležitú polohu z hľadiska boja proti automobilovej kriminalite. Aj preto sa Medzinárodná organizácia vyšetrovateľov krádeží motorových vozidiel rozhodla usporiadať seminár v Bratislave.

IAATI bola založená v roku 1952 v USA pre zefektívnenie a skvalitnenie komunikácie medzi profesionálnymi vyšetrovateľmi krádeží motorových vozidiel. V roku 1990 bola vytvorená európska sekcia IAATI. Súčasne vznikli aj sekcie v Austrálii a Južnej Afrike. Európska pobočka v súčasnosti združuje okolo 4-tisíc členov z 33 štátov. Prepojenie má aj na policajné organizácie, ako sú Interpol, či Europol.